

Jaauaritorm tõi Soome lahe lainepikkuse rekordi

Lainekõrgus 9. jaanuari tormis Soome lahe avaosas Naissaare lähistel ulatus 4.4 meetrini ning lühiajaliselt peaaegu 5 meetrini. Üksiklainete suurim kõrgus ulatus tõenäoliselt üle 8 meetri.

Praeguseks on see kõrgeim lainetus, mida on Eesti rannavetes kaasaegse aparatuuriga registreeritud. Soome lahe kõigi aegade lainekõrguse rekord jäi loomata vaid seetõttu, et tsüklon liikus prognoosiga võrreldes veidi rohkem lõuna poole ning tugevaima tuulega ala jäi maismaa kohale. Üsna ebatavaline on, et lainekõrgus püsis 4 m ringis üle kümne tunni.

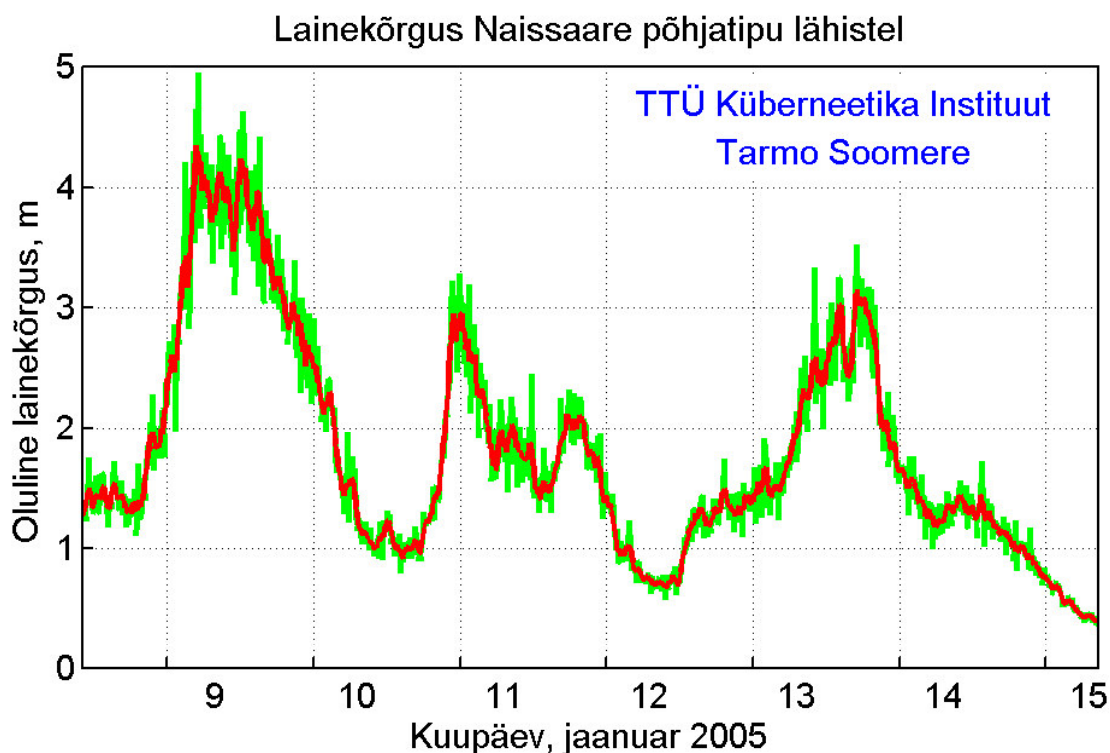
Eelmisel sajandil arvati, et Tallinna ja Helsingi vahel ei tohiks lainekõrgus ületada 4 meetrit. Seda arvamust korrigeeris 2001. a. novembritorm, mil lainekõrguseks Porkkala lähistel mõõdeti 5.2 m.

Jaauaritorm tõi, nagu prognoositud, Soome lahte harukordselt pikad ja kõrged lained. Kõrgeimate lainete perioodid olid üle 10 sekundi peaaegu kogu päeva vältel ning päevasüdamel üle 12 sekundi. Selline lainetus registreeriti Tallinna ja Helsingi lähistel esmakordselt.

Erakordselt pikad ja kõrged lained tekkisid tuule ja lainete sünkroniseeritud käitumise tõttu. Tuul puhus algul edelast piki Läänemere avaosas ning pöördus läände just siis, kui lained Soome lahe suudmes olid kasvanud väga kõrgeks.

Mõni päev hiljem, 13. jaanuaril, oli Läänemerele võrdlemisi tugev, kuid mitte erakordne torm. Soome lahel olid kõrgeimate lainete perioodid enamasti 8-9 sekundit ning ulatusid lühiajaliselt 10 sekundini, kuid lainekõrgus jõudis napilt kolme meetrini.

Tarmo Soomere

Roheline joon: lainekõrgus 10-minutiliste ajavahemike kaupa

Punane joon: lainekõrgus 50 minuti keskmisena.

Oluline lainekõrgus on 1/3 kõrgeimate lainete keskmine kõrgus. Kõrgeimad üksiklained võivad olla peaaegu 2 korda kõrgemad.